

HFD:2020:26

Årsboksnummer: HFD:2020:26

Givet: 19.3.2020

Liggarnummer: 1282

Diarienummer: 335/1/19

ECLI: ECLI:FI:HFD:2020:26

Stadsfullmäktige i Vasa hade godkänt en detaljplaneändring som tillät att betongsilorna som ingår i Vasa Ångkvarns byggnadshelhet rivs och en ny bostads-, affärs- och kontorsbyggnad byggs i deras ställe. Byggnadshelheten Vasa Ångkvarn är en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY). I generalplanen ingår silorna i den omfattande sk-1 begränsningen vilken följer RKY-begränsningarna och enligt vilken ett arkitektoniskt eller kulturhistoriskt värdefullt byggnadsbestånd ska bevaras.

Frågan gällde om detaljplaneändringen uppfyllde bestämmelserna i markanvändnings- och byggnadslagen vad gällde generalplanens styrande verkan och kraven på värnande om den byggda miljön och huruvida detaljplanen till dessa delar baserade sig på tillräcklig utredning.

Betongsilorna på planeändringsområdet har enligt den utredning som erhållits byggnadshistoriska värden som sammanhänger med Vasa Ångkvarns områdes historiska lagringar och mångskiftande byggnadstyper. Betongsilornas centralaste betydelse ur den byggda miljös synvinkel och ur kulturhistoriskt perspektiv är att de utgör en del av Vasa Ångkvarns byggnadshelhet och den helhet som bildas av strandparken i Vasa och de offentliga byggnaderna där.

Trots att betongsilorna hade konstaterats ha byggnadshistoriska värden var det inte fråga om den mest betydande delen av Vasa Ångkvarns byggnadshelhet. Silorna hade inte heller enligt utredningen i ärendet någon central betydelse i den större helhet som RKY-området bildade eller i stadens landskapsbild. En rivning av Vasa Ångkvarns nyare silodel innebar därför inte någon väsentlig försämring av de värden som sammanhängde med den byggda miljön och kulturhistorien. RKY-områdets betydande särdrag ur kulturhistoriskt, arkitektoniskt och landskapsmässigt perspektiv bibehölls trots rivningen av silorna.

Maximidimensioneringen för de nybyggen som planeändringen tillät var i förhållande till nuläget mindre. Nybyggets byggareal hade placerats omkring tio meter från den kvarblivande Ångkvarnens del i rödtegel och Museigatan, som tidigare slutat vid betongsilorna, hade i enlighet med detaljplanen från år 1855 i planeändringen anvisats att fortsätta fram till stranden. Ångkvarnens kulturhistoriska värden hade ytterligare tryggats med planebestämmelser som gällde nybyggets höjd, terrassering av byggnadsmassan och byggnadsplanering.

Generalplanen med rättsverkan hade i tillräcklig grad beaktats i detaljplaneändringen. Detaljplaneändringen försämrade inte RKY-områdets kulturhistoriska värden på ett sätt som stred mot bestämmelserna om detaljplanens innehåll. Stadsfullmäktige hade inom sin prövningsrätt kunnat godkänna ändringen av detaljplanen.

Markanvändnings- och bygglagen 9 §, 42 § 1 mom., 54 § 1 ja 2 mom.

Ärendet har avgjorts av justitieråden Riitta Mutikainen, Kari Tornikoski, Tuomas Kuokkanen, Jaakko Autio och Juha Lavapuro. Föredragande Petri Hellstén.

Källa: <https://www.kho.fi/sv/index/paatoksia/vuosikirjapaatokset/vuosikirjapaatos/1584426897607.html>